

Економічні підходи в забезпеченні підготовки команди з чирлідінгу для участі у змаганнях серед команд закладів вищої освіти

Economic Approaches to Ensuring the Preparation of a Cheerleading Team for Participation in Competitions Among Teams of Higher Education Institutions

Інна Гушча¹, Наталія Крупко¹
Inna Gushcha, Nataliia Krupko

¹ National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
15 Heroiv Oborony street, Kyiv, 03041, Ukraine

DOI: [10.22178/pos.100-23](https://doi.org/10.22178/pos.100-23)

LCC Subject Category:
GV1100-1150.9

Received 25.12.2023
Accepted 25.01.2024
Published online 31.01.2024

Corresponding Author:
Inna Gushcha
inessa.guscha@gmail.com

© 2024 The Authors. This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 License

Анотація. Стаття присвячена дослідженню економічних аспектів забезпечення підготовки чирлідінгових команд у закладах вищої освіти (ЗВО). Метою дослідження є аналіз економічних підходів у забезпеченні підготовки команд з чирлідінгу для участі у змаганнях серед команд закладів вищої освіти. Визначено ключові фактори, що впливають на забезпечення підготовки команд. Дослідження розкрило такі фактори, як доступність фінансування, якість тренерського складу та наявність спортивної інфраструктури. Виділено проблеми, що можуть впливати на ефективність підготовки команд, а їх вирішення є ключовим завданням для успішного розвитку чирлідінгу у ЗВО. Проведено аналіз структури та складу витрат на підготовку чирлідінгових команд у ЗВО. Результати аналізу вказують на те, що витрати включають зарплати тренерів та персоналу, закупівлю екіпірування, медичне обслуговування та інші витрати. Вивчені різні напрями залучення фінансових ресурсів для підтримки підготовки чирлідінгових команд у ЗВО, такі як фінансування від університету, спонсорські угоди, отримання грантів та фонди розвитку спорту. Досліджено перспективи розвитку інфраструктури чирлідінгу у ЗВО. Розвиток інфраструктури чирлідінгу в ЗВО є важливим етапом у підвищенні якості спортивної підготовки студентів, стимулюванні активного способу життя та формуванні спортивної культури серед студентської громадськості. Дослідження має важливе значення як для наукової, так і для практичної галузей, сприяючи покращенню умов для розвитку чирлідінгу у ЗВО. Результати дослідження дозволять університетам та іншим освітнім установам краще розуміти витрати, пов'язані з цією діяльністю, та розробляти стратегії фінансування для оптимізації використання ресурсів. Це сприятиме подальшому розвитку інфраструктури чирлідінгу та покращенню підготовки спортивних команд у навчальних закладах.

Ключові слова: чирлідінг; заклади вищої освіти; фізкультурно-показовий чирлідінг; змагальний чирлідінг; підготовка команд; економічні аспекти; витрати; напрями фінансування.

Abstract. The article is devoted to studying the economic aspects of providing training for cheerleading teams in higher education institutions (HEIs). The study aims to analyse economic approaches to ensuring the training of cheerleading teams to participate in competitions among teams of higher education institutions. The key factors that influence the provision of team training are identified. The study revealed such factors as the availability of funding, the quality of coaching staff and the availability of sports infrastructure. The problems that can affect the effectiveness of team training are highlighted, and their solution is a crucial task for the successful development of cheerleading in higher education institutions. The structure and composition of costs for training cheerleading teams in higher education institutions are analysed. The analysis results indicate that the expenses

include salaries of coaches and staff, purchase of equipment, medical care and other costs. Various areas of attracting financial resources to support the training of cheerleading teams in higher education institutions, such as university funding, sponsorship agreements, grants and sports development funds, are studied. The prospects for developing cheerleading infrastructure in higher education institutions are investigated. Developing cheerleading infrastructure in higher education institutions is essential in improving the quality of students' sports training, stimulating an active lifestyle and shaping a sports culture among the student community. The research is critical for both scientific and practical fields, contributing to improving conditions for the development of cheerleading in higher education institutions. The study results will allow universities and other educational institutions to understand better the costs associated with these activities and develop funding strategies to optimise the use of resources. This will contribute to the further development of the cheerleading infrastructure and improve the training of sports teams in educational institutions.

Keywords: cheerleading; higher education institutions; physical culture and demonstration cheerleading; competitive cheerleading; team training; economic aspects; costs; funding areas.

ВСТУП

Актуальність дослідження економічних підходів у забезпеченні підготовки чирлідінгових команд для участі у змаганнях серед команд закладів вищої освіти очевидна у зв'язку зі зростанням інтересу до цього виду спорту серед студентів. Наявність достатніх фінансових ресурсів та їх ефективне використання визначають успішність підготовки та результативність участі команд у змаганнях, що робить цю тему актуальною для вивчення та подальшого розвитку. Розуміння економічних аспектів дозволить оптимізувати витрати та забезпечити стабільну базу для розвитку чирлідінгу у вищих навчальних закладах. Ця проблема має важливе практичне значення, оскільки впливає на розвиток і підтримку спортивної діяльності у ЗВО, а також може вплинути на результативність команд у змаганнях та їх загальний успіх. Аналіз економічних підходів може допомогти знайти оптимальні шляхи використання ресурсів і забезпечити ефективну підготовку команд для досягнення високих результатів.

Україна зазнає впливу нових тенденцій у спортивній сфері, включаючи розвиток чирлідінгу як молодого, але швидко зростаючого виду спорту. Ця динаміка спонукає до наукових досліджень, спрямованих на покращення підготовки спортсменів у цій галузі. У вітчизняній літературі можна виявити дослідження з психологічної, фізичної та технічної підготовки у чирлідінгу. Важливим є вивчення психологічної підготовки спортивних команд у

чирлідінгу, зокрема в роботі Пастушкової Н. А., що спрямована на розробку методик підвищення психологічної стійкості спортсменів [1]. Роботи Шинкарука О. А. та Блажко Н. А. досліджують особливості підготовки та розвитку фізичних якостей у чирлідінгу, враховуючи гендерні та індивідуальні особливості [2, 3]. Бейгул І. О., Шишкіна О. М. та Козуб С. В. провели дослідження впливу занять чирлідінгом на психофізичний стан студенток [4]. Долбишева Н. Г. та Михайліченко А. Г. звертають увагу на взаємозв'язок технічної підготовленості спортсменів-чирлідирів [5]. Разом з тим, аналіз наукових праць вказує на відсутність економічних аспектів в забезпеченні цієї підготовки. Це відкриває можливості для подальших наукових досліджень та аналізу впливу економічних факторів на розвиток та підтримку цього виду спорту в Україні. Врахування економічних аспектів може сприяти ефективнішому використанню ресурсів та розвитку інфраструктури чирлідінгу в країні, що сприятиме подальшій його популяризації та розвитку.

Метою дослідження є аналіз економічних підходів у забезпеченні підготовки команд з чирлідінгу для участі у змаганнях серед команд закладів вищої освіти.

Завдання дослідження включають: визначити ключові фактори, що впливають на забезпечення підготовки чирлідінгових команд у ЗВО; провести аналіз структури та складу витрат на підготовку чирлідінгових команд у закладах вищої освіти; вивчити напрями

залучення фінансових ресурсів для підтримки підготовки чирлідінгових команд у ЗВО; дослідити перспективи розвитку інфраструктури чирлідінгу у ЗВО.

Гіпотеза дослідження передбачає, що оптимізація фінансових витрат та залучення додаткових ресурсів може покращити якість підготовки та результативність участі команд з чирлідінгу у змаганнях серед ЗВО. Також, гіпотеза передбачає, що ефективне використання фінансових ресурсів сприятиме збільшенню зацікавленості студентів у заняттях чирлідінгом та розвитку цього виду спорту у вищих навчальних закладах.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Чирлідінг, як вид спортивної діяльності, об'єднує в собі елементи акробатичної гімнастики та виставкового танцю. Величезна кількість глядачів завжди привертала увагу до цього виду спорту, і ця традиція походить ще з давніх часів, зокрема, з 5 століття до нашої ери на олімпійському стадіоні в Афінах. Вперше як самостійна спортивна дисципліна чирлідінг розглядається у Сполучених Штатах Америки, де він отримав свою назву від поєднання слів «cheer» (підбадьорювати) та «lead» (лідерувати). Сучасний чирлідінг – це не лише спорт, але і розважальна індустрія, яка стрімко розвивається, відповідаючи на інтернаціоналізацію баскетболу та американського футболу. У 2001 році чирлідінг став міжнародним видом спорту з утворенням Міжнародної федерації чирлідінгу, що об'єднала країни Європи, Азії та Латинської Америки, а також багато інших країн з усього світу, включаючи Україну. З 2018 року чирлідінг став представлений і на міжнародній арені, адже в тому році в місті Лодзь (Польща) відбулися перші світові змагання з цього виду спорту [6].

У системі організації фізичного виховання студентів, чирлідінг розвивається у двох основних напрямках. Перший напрям, фізкультурно-показовий, передбачає участь студентських команд у якості «груп підтримки» на спортивних змаганнях та святкових заходах університету. Мета фізкультурно-показового чирлідінгу – розвиток творчого потенціалу студентів через їх участь у культурно-масових та спортивних заходах. У позанавчальний час можлива організація секцій з елементами чирлідінгу, які допомагають боротися з

гіподинамією через рухову активність. Участь у таких секціях відкрита для студентів, які мають придатність до спортивних занять та не мають медичних протипоказань до високоінтенсивних фізичних навантажень.

Другий напрям, змагальний, полягає у виступах студентських команд на різних рівнях спортивних змагань. Метою змагального чирлідінгу є стимулювання здорового спортивного конкурентоспроможного середовища серед студентів, розвиток їх фізичних та ментальних навичок через участь у спортивних змаганнях різного рівня, а також сприяння формуванню вмінь командної роботи, лідерства, та відчуття відповідальності перед командою та результатами. Змагальний чирлідінг також сприяє підвищенню мотивації до фізичних навантажень, покращенню координації рухів та вибудованню здорового спортивного способу життя серед учасників.

24 листопада 2004 року була офіційно зареєстрована Всеукраїнська федерація чирлідінгу, що стало важливим кроком у розвитку цього виду спорту в Україні [7]. Вже 22 лютого 2005 року чирлідінгу було присвоєно статус виду спорту, що було офіційно визнано Держкомспортом України за допомогою наказу №419 [8]. З того часу в Україні регулярно проводяться чемпіонати та Кубок України з чирлідінгу, що свідчить про постійний розвиток і популярність цього виду спорту серед української спортивної громадськості.

У 2024 році заплановано значну кількість заходів з чирлідінгу як в Україні, так і за її межами. Україна буде приймати різноманітні змагання, включаючи Чемпіонат України серед дорослих, юніорів та юнаків у Львові у березні, а також Всеукраїнський турнір «Зірки черліденгу» в Боярці та Кубок України у Львові в квітні. У той же час, в Україні відбудуться і кілька інших заходів, таких як Всеукраїнський турнір «Південна Пальміра» в Одесі та Всеукраїнський турнір «Київські каштани» у Києві, обидва в травні. Змагання за межами України також будуть великими, зокрема Чемпіонат світу у Орландо (США) та Чемпіонат Європи в Осло (Норвегія) обидва в червні. У серпні планується Чемпіонат світу серед студентів FISU в Спліті (Хорватія), а в листопаді – Кубок світу у Сеулі (Південна Корея). Також слід відзначити Всеукраїнський турнір «Новорічний Київ» у Києві в грудні та етапи Ліги Європи, які відбудуться у різних країнах, таких

як Греція, Польща та Латвія [9]. Участь команд у запланованих змаганнях з чирлідінгу потребує значного фінансового забезпечення. Переміщення до різних міст або країн, реєстрація на змагання, оплата тренерського штабу, придбання та обслуговування екіпірування та спортивного інвентарю – усе це вимагає великих витрат. Крім того, участь у міжнародних змаганнях також може включати витрати на візи, медичне страхування та проживання в інших країнах. Тому фінансове забезпечення є

ключовим аспектом успішної підготовки та участі команд ЗВО у цих заходах.

Успішна підготовка чирлідінгових команд у закладах вищої освіти вимагає врахування різноманітних факторів. Таблиця 1 ставить за мету ідентифікацію та оцінку ключових чинників, які впливають на забезпечення підготовки команд у ЗВО, а також висвітлення потенційних проблем, які можуть виникнути в кожній з областей впливу.

Таблиця 1 – Фактори впливу на забезпечення підготовки чирлідінгових команд у ЗВО

Ключові фактори	Вплив	Потенційні проблеми
Фінансові ресурси	Забезпечення фінансових засобів для оплати тренерів, оренди приміщень, закупівлі екіпірування та іншого спортивного обладнання.	Недостатність фінансування, що може обмежити доступність необхідних ресурсів.
Кваліфікація тренерського складу	Наявність кваліфікованих тренерів, які можуть забезпечити відповідний рівень підготовки команд.	Недостатня кількість кваліфікованих тренерів, що може вплинути на якість навчання та підготовки.
Інфраструктура та умови для тренувань	Наявність відповідно обладнаних спортивних залів, або майданчиків, де можна проводити тренування та виступи.	Недостатня кількість або якість спортивних об'єктів, що може обмежити можливості тренувань та виступів.

Аналіз ключових факторів, які впливають на забезпечення підготовки чирлідінгових команд у ЗВО, показує, що успішна діяльність в цій галузі потребує комплексного підходу. Фінансове забезпечення, кваліфікація тренерського складу, інфраструктура для тренувань та умови для них є важливими аспектами, які потрібно враховувати. Зазначені проблеми можуть впливати на ефективність підготовки команд, тому вирішення цих питань є

ключовим завданням для успішного розвитку чирлідінгу у ЗВО.

Підготовка чирлідінгових команд у закладах вищої освіти вимагає значних витрат, що охоплюють різні аспекти діяльності команди. Таблиця 2 пропонує аналіз структури та складу цих витрат, враховуючи різноманітні аспекти підготовки, виступів та участі у змаганнях.

Таблиця 2 – Склад витрат на підготовку чирлідінгових команд у ЗВО

Стаття витрат	Склад
Зарплати тренерів та іншого персоналу	Витрати на оплату праці тренерів, помічників тренера, технічного персоналу (якщо вони є), а також адміністративного персоналу, який займається організаційними аспектами підготовки команд.
Закупівля екіпірування та спортивного обладнання	Включає витрати на закупівлю одягу, взуття, аксесуарів, а також спортивного обладнання, необхідного для тренувань та виступів.
Медичне обслуговування	Включає витрати на медичне обслуговування спортсменів, включаючи медичні огляди, травматологічну допомогу та реабілітацію.

Стаття витрат	Склад
Витрати на участь у змаганнях	Включають витрати на реєстрацію на змагання, витрати на подорожі, проживання, харчування та інші витрати, пов'язані з участю команд у змаганнях.
Рекламні та організаційні витрати	Включають витрати на рекламу та просування команди, організацію тренувань, виставок, турнірів та інших заходів.
Інші витрати	Можуть включати витрати на оренду або придбання транспортних засобів для переміщення команди, витрати на страхування, адміністративні витрати та інші непередбачені витрати.

Аналіз структури та складу витрат на підготовку чирлідінгових команд у закладах вищої освіти показує, що це вимагає значних фінансових зусиль. Витрати охоплюють різні аспекти, включаючи оплату персоналу, закупівлю екіпірування, медичне обслуговування, участь у змаганнях, рекламні та організаційні витрати, а також інші непередбачені витрати. Ці витрати є необхідними для ефективної підготовки та функціонування чирлідінгових команд у ЗВО.

Підготовка чирлідінгових команд у закладах вищої освіти потребує значних фінансових ресурсів для забезпечення тренувань, участі у змаганнях та розвитку програм. Для ефективного забезпечення цих потреб університети та інші організації можуть використовувати різноманітні стратегії залучення фінансових ресурсів. У табл.3 розглянемо основні напрями залучення фінансування для підтримки підготовки чирлідінгових команд у

зкладах вищої освіти, а також їх сутність, переваги та недоліки.

Аналізуючи різноманітні напрями залучення фінансових ресурсів для підтримки підготовки чирлідінгових команд у ЗВО, можна зробити висновок, що кожен з цих напрямів має свої переваги та недоліки. Фінансування від університету забезпечує стабільність та підтримку, проте може бути обмеженим обсягом ресурсів. Спонсорські угоди та партнерства можуть забезпечити додаткові кошти та ресурси, але їхнє залежність від зовнішніх факторів може бути ризикованою. Отримання грантів може забезпечити фінансову підтримку на певні проекти або ініціативи, але може бути часомістким та конкурентним процесом. Фонди розвитку спорту можуть надати значну фінансову підтримку, проте їх доступність може бути обмеженою та вимагати дотримання певних критеріїв.

Таблиця 3 – Напрями залучення фінансування для підтримки підготовки чирлідінгових команд у ЗВО

Напрямок	Сутність	Переваги	Недоліки
Фінансування від університету	Виділення бюджетних коштів з університетського фонду на підтримку чирлідінгових команд.	Стабільність фінансування.	Обмежений обсяг доступних коштів.
Спонсорські угоди та партнерства	Укладання угод з компаніями або підприємствами для фінансової підтримки в обмін на рекламу.	Можливість отримання додаткових коштів та ресурсів.	Залежність від волі та інтересів спонсорів.
Отримання грантів	Подання заявок на гранти від державних або приватних організацій для фінансування проектів.	Можливість отримати значні кошти безповоротно.	Складний та конкурентний процес отримання грантів.
Фонди розвитку спорту	Використання коштів з державних або місцевих фондів або програм, призначених для розвитку спорту в цілому.	Можливість отримати фінансову підтримку зі спеціалізованих джерел.	Обмеженість фондів та програм для розвитку спорту.

Залежно від конкретних умов та потреб закладу вищої освіти, ефективне поєднання цих стратегій може забезпечити належну підтримку для розвитку чирлідінгових команд.

Перспективи розвитку інфраструктури чирлідінгу у закладах вищої освіти включають кілька ключових аспектів:

- розширення спортивної бази шляхом інвестування у розвиток спортивних об'єктів, що створить комфортні умови для тренувань та покращить загальну якість підготовки;
- збільшення фінансової підтримки шляхом залучення додаткових фінансових ресурсів для розвитку чирлідінгу;
- запровадження спеціалізованих програм навчання та підтримки тренерських кадрів, що сприятиме підвищенню рівня підготовки учасників;
- популяризація чирлідінгу серед студентської громадськості, шляхом організації заходів, тренувань та виступів, що сприятимуть активній участі та розвитку спортивних команд;
- залучення до міжнародних спортивних організацій та участь у міжнародних змаганнях, що може розширити можливості для розвитку чирлідінгу у ЗВО та підняти його престиж на міжнародній арені.

Розвиток інфраструктури чирлідінгу в ЗВО є важливим етапом у підвищенні якості спортивної підготовки студентів, стимулюванні активного способу життя та формуванні спортивної культури серед студентської громадськості.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження можна зробити кілька висновків щодо забезпечення

підготовки чирлідінгових команд у ЗВО. Перш за все, визначено ключові фактори, що впливають на цей процес, такі як наявність фінансових ресурсів, рівень спортивної інфраструктури, кваліфікація тренерського складу та інші. Аналіз структури та складу витрат підтвердив, що підготовка чирлідінгових команд потребує значних фінансових зусиль, зокрема на оплату тренерів, оренду приміщень, закупівлю екіпірування та участь у змаганнях. Вивчення напрямів залучення фінансових ресурсів показало, що заклади вищої освіти можуть використовувати різноманітні стратегії, такі як фінансування від університету, спонсорські угоди, отримання грантів та фонди розвитку спорту. Перспективи розвитку інфраструктури чирлідінгу у ЗВО включають розширення спортивної бази, збільшення фінансової підтримки, професійну підготовку кадрів, стимулювання інтересу студентів та міжнародне співробітництво. У цілому, забезпечення підготовки чирлідінгових команд у ЗВО є складним і багатогранним процесом, який потребує комплексного підходу та ефективного управління ресурсами. Вирішення цих завдань сприятиме розвитку спортивної культури та підвищенню якості фізичного виховання серед студентської молоді.

Перспективи подальших досліджень включають аналіз ефективності різних стратегій залучення фінансових ресурсів для підтримки чирлідінгу у закладах вищої освіти, дослідження впливу різних факторів, таких як професійна підготовка тренерів чи доступність спортивної інфраструктури, на результативність підготовки команд, а також вивчення способів оптимізації витрат на підготовку та участь у змаганнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

1. Pastushkova, N. (2020). *Psychologichna pidhotovka sportyvnoyi komandy z chyrlidynhu yak nevid'yemnyy komponent profesiynoyi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv* [Psychological training of a cheerleading sports team as an integral component of the professional training of future specialists]. *Visnyk Cherkas'koho natsional'noho universytetu imeni Bohdana Khmel'nyts'koho*, 2, 195-202 (in Ukrainian).
2. Shynkaruk, O., & Blazhko, N. (2018). *Osoblyvosti pidhotovky sport-smenok v indyvidual'nykh ta komandnykh zmahannyakh z chyrlidynhu* [Peculiarities of training female athletes in individual and team cheerleading competitions]. *Fizychna kul'tura, sport ta zdorov'ya natsiyi*, 6, 185-191 (in Ukrainian).

3. Shynkaruk, O., Blazhko, N. (2020). Rozvytok rukhovykh yakostey u sport-smeniv riznoyi stati ta yikh znachushchist' u systemi pidhotovky u chyrlidynhu [Development of movement qualities in athletes of different sexes and their significance in the cheerleading training system]. *Teoriya i metodyka fizychnoho vykhovannya i sportu*, 1, 34-41. doi: [10.32652/tmfvs.2020.1.34-41](https://doi.org/10.32652/tmfvs.2020.1.34-41) (in Ukrainian).
4. Beyhul, I. O., Shyshkina, O. M., Kozub, S. V. (2021). Vplyv zanyat' chyrlidynhom na psykhofizychnyy stan studentok [The influence of cheerleading classes on the psychophysical state of female students]. *Naukovyy chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova*, 1, 7-10. doi: [10.31392/NPU-nc.series15.2021.1\(129\).01](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.1(129).01) (in Ukrainian).
5. Dolbysheva, N., Mykhaylichenko, A. (2019). Vzayemozv'yazok pokaznykiv tekhnichnoyi pidhotovlenosti sport-smeniv-chyrlidyriv na etapi poperedn'oyi bazovoyi pidhotovky [Interrelationship of indicators of technical preparation of sportsmen-cheerleaders at the stage of preliminary basic training]. *Visnyk Prykarpat's'koho universytetu*, 33, 153-160. doi: [10.15330/fcult.33.153-160](https://doi.org/10.15330/fcult.33.153-160) (in Ukrainian).
6. Championships. (2018, October 4). *Good reason to cheer in Lodz, Poland*. Retrieved from: <https://www.fisu.net/2018/10/04/good-reason-to-cheer-in-lodz-poland>
7. Ukrainian Cheerleading Federation. (n. d.). Storinky istorii svitovoho i ukrainskoho cherlidenhu [Pages of the history of world and Ukrainian cheerleading]. Retrieved from <https://www.cheerleading.com.ua/history.html> (in Ukrainian).
8. Pro perelik vydiv sportu, shcho vyznani v Ukraini [The list of sports recognised in Ukraine] (Ukrainian), 07.02.2021, No 261. Retrieved December 1, 2023, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-01#Text> (in Ukrainian).
9. Ukrainian Cheerleading Federation. (n. d.). *Federation*. Retrieved December 1, 2023, from <https://www.cheerleading.com.ua/federation.html> (in Ukrainian).